རྨི་ལམ་གྱི་གཏམ།
Dream Tale

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། སྭཔྣ་ཙིནྟ་མ་ཎི་པ་རི་ཀཱ་ཐཱ། །
In Sanskrit: svapna cintamani parikatha

བོད་སྐད་དུ། རྨི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ། །
In Tibetan: rmi lam yid bzhin nor bu’i gtam, (in English: Tale of a Wish-fulfilling Dream)

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
I bow to the three Jewels.

(༡)
གང་ཞིག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་རྨི་ལམ་ལྟར། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་ལས་རིགས་རྟེད་དེ། །
ཕན་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དགའ་བ་འགའ་ཞིག་ནི། །
སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་འདོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

(1)
Since it is that which they achieve, it is like a dream;
Bodhisattvas accomplish that aspect.
In order to benefit samsaric beings
I will teach a few [methods for growing] fond of sentient beings.

(༢)
བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྡུག་མཚུངས། །
བདེ་སྡུག་མཚུངས་པ་ཅན་ནི་གཉེན་ཡིན་ན། །
བདག་གིས་དེ་དག་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །
མྱ་ངན་འདས་པར་འཇུག་པ་མི་རིགས་སོ། །

(2)
I and all sentient beings are equal [with regard to] happiness and suffering.
Being equal [with regard to] happiness and suffering, we are family.
So it is not right to completely abandon
These [beings] and enter Nirvana.

(༣)
སྐྱེ་བོ་འདི་དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །
ངན་སོང་དག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་དང་། །
བདེ་འགྲོ་དག་ཏུའང་བདེ་བ་མང་པོ་མྱོང་། །
གཅིག་ཏུ་གནས་པས་བདག་ལ་འདི་དག་དགའ། །

(3)
Together with these beings I experienced
The sufferings of the lower realms and
All sorts of happiness of the higher realms.
Since we dwelt as one, I am fond of them.

(༤)

གང་གི་མངལ་དུ་ལན་གཅིག་མིན་པར་བདག །
མ་གནས་པའམ་བདག་ལ་གང་མ་གནས། །
སེམས་ཅན་དེ་ནི་འདི་ན་གང་ཡང་མེད། །
དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །

(4)
Not just once did I reside in every womb.
Nor is there a single sentient being
Who did not reside in my womb.
Therefore, we are all family.

(༥)

གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་དགའ་སྟེ། །
གང་ཕྱིར་འདི་དག་ཆེད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །
ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བར་ནི་སྐྱོ་གྱུར་པ། །
དེས་ཀྱང་བདག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགའ། །

(5)
Further, I am fond of the Buddha.
As he worked hard for the sake
Of these [sentient beings] for a very long time;
That too makes me fond of sentient beings.

(༦)

འདི་ལྟར་ཕན་དང་གནོད་པ་བྱས་པ་ལས། །
བདེ་བ་དང་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ། །
གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདག་གི་བླ་མ་ཡིན། །

(6)
In this way, since benefitting and harming
Are the [respective] causes of immeasurable
Happiness and suffering,
Sentient beings are also my gurus.

(༧)

འདི་ཉིད་ལ་ནི་གསོད་དང་འཆིང་བ་དང་། །
རྡེག་དང་སྡིག་སོགས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་གང་། །
དེ་ནི་སེམས་ཅན་འཚེ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས། །
བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

(7)
The Sugata said, “In this life, experiencing
The sufferings of being murdered, beaten
Held hostage, threatened, and so on —
Those are the result of maltreating sentient beings.”

(༨)
གཟུགས་དང་ནད་མེད་དག་གིས་གནོད་པ་དང་། །
ཕོངས་དང་རིགས་ངན་ཚེ་ནི་ཐུང་བ་དང་། །
ཆུང་མ་ཤི་དང་ལོང་བར་གྱུར་པ་ཉིད། །
སེམས་ཅན་གནོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། །

(8)
Physical and non-physical harm,
Being destitute, of an inferior caste, and having a short life,
One’s spouse dying, becoming blind:
These are the result of having harmed sentient beings

(༩)
མནར་མེད་པ་ཡི་བར་གྱི་ངན་སོང་གི། །
གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོང་བ་གང་། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཉེས་པ་ཡིས། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་ཡིན། །

(9)
Experiencing the different types of sufferings
On each level of the lower realms, down to Avici hell,
That is all from my fault
Of having harmed sentient beings.

(༡༠)
གང་ཞིག་འདི་ཉིད་ལ་ནི་མཆོད་བྱས་མཆོད། །
གྲགས་དང་ཡིད་འོང་ནོར་རྣམས་ཐོབ་པ་དག །
ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་སེམས་ཅན་ལ། །
མངོན་པར་མི་འཚེ་བ་ཡི་སྒོ་ནས་སོ། །

(10)
Offerings being made to oneself,
Being esteemed, attractive, and having wealth;
Those come through never maltreating
Pleasant or unpleasant sentient beings.

(༡༡)
ནད་མེད་པ་དང་རིགས་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །
གཟུགས་མཛེས་པ་དང་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་དང་། །
ནོར་ལ་སོགས་དང་ཆུང་མ་སྦྲས་པ་ནི། །
སེམས་ཅན་ཕན་པ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། །

(11)
Being free of disease, of an excellent caste,
Handsome, rich, powerful and having a long life;
Wealth, and so on, and a special spouse
Are the result of benefitting sentient beings.

(༡༢)
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིས། །
རྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་དང་ཡང་དག་གི །
རྒྱལ་སྲིད་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་མཆོག་ཉིད་དང་། །
དབང་པོའི་གནས་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

(12)
Through being fond of sentient beings,
One will attain kingdoms, great kingdoms,
Perfect kingdoms of the sublime wheel-turner,
And the dominions of power.

(༡༣)
སྐྱེས་བུ་སེམས་ཅན་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡིས། །
སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཡང་ནི་ཐོབ་འགྱུར་ན། །
གང་ཞིག་སྙིང་པོ་མེད་པ་དམན་པའི་ལྷ། །
ཐོབ་པ་འདི་ལ་ངོ་མཚར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

(13)
Through benefitting sentient beings,
One also attains the state of a Buddha.
What is so marvelous about someone attaining
The insignificant state of an inferior celestial being?

(༡༤)
གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་མེད་གྱུར་ན། །
འདི་ནི་གང་གི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་། །
གལ་ཏེ་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་མེད་གྱུར་ན། །
གང་ལས་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

(14)
If those sentient beings did not exist
With whom could one be generous?
If living beings did not exist, on what basis
Could one achieve the morality of the Vinaya?

(༡༥)
ཉེས་པ་བྱེད་པ་ཡང་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །
གང་གི་ཆེད་དུ་དཔའ་བོ་བཟོད་པ་སྒོམ། །
གང་ཞིག་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །
སུ་ཡི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དེ་དེ་བྱེད། །

(15)
For whose sake does a hero meditate
On patience with those who commit a fault?
For the sake of whom does he diligently work
To achieve his deeply desired object of attainment?

(༡༦)
གལ་ཏེ་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་མེད་གྱུར་ན། །
ཇི་ལྟར་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་དང་། །
བཏང་སྙོམས་དག་ལ་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། །
བསམ་གཏན་སྙོམས་འཇུག་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

(16)
If living beings did not exist
How would one — by correctly depending on
Love, compassion, joy, and equanimity —
Attain the bliss of meditative absorption?

(༡༧)
ཐར་པའི་བདེ་བ་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཤེས། །
ཁམས་དང་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་དུ་བརྗོད། །
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག །
གལ་ཏེ་དེ་དག་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས། །

(17)
Knowing the functioning and non-functioning bliss of liberation,
Presenting dispositions, attitudes and tendencies,
The thoroughly afflicted or completely pure —
If [sentient beings] did not exist how could those be known?

(༡༨)
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །
རྒྱུ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་པས། །
དེ་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིས། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བླ་མ་བཞིན་དུ་ལྟ། །

(18)
All these sentient beings are
The cause of the factors of enlightenment.
Therefore, those who wish for complete enlightenment
Should regard sentient beings as gurus.

(༡༩)
དེ་ལྟར་འབྱུང་པོ་རྣམས་ནི་བདེ་ཆེན་གྱི། །
སྒོ་རུ་སེམས་བཞིན་པར་ནི་བྱེད་པ་ལ། །
འགྲོ་བ་ན་ནི་དཀའ་བའི་རྣམ་པ་ནི། །
མི་བཟོད་གང་ཡིན་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་མེད། །

(19)
Thus, there will not be the slightest impatience
With the difficulty of moving towards
Purposely taking living creatures
To be the doorway to great bliss.

(༢༠)
གང་གི་སེམས་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས། །
བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གནས། །
དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དངོས་ཚོགས་དང་། །
ཆུང་མ་དག་ཀྱང་མངོན་ཞེན་མེད། །

(20)
With regard to the [correct] attitude:
Sentient beings are simply ‘me’.
I will not strongly cling to material things
Nor to my spouse [and so forth].

(༢༡)
བདག་ཉིད་དང་ནི་ཕ་མ་དང་། །
བུ་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་ཡང་། །
གནོད་པ་དེ་འདྲ་ཁས་བླང་གི། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་མི་བྱ། །

(21)
I admit to having harmed myself,
My parents, and also my
Children and spouses;
Although sentient beings should not be harmed.

(༢༢)
ཉེས་པ་དྲག་པོ་བྱེད་པ་ཡི། །
སེམས་ཅན་ལ་བཟོད་ཕན་སེམས་ལྡན། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གུས་བརྟན་པ། །
ཉེས་པ་ཆུང་ངུའང་མི་བྱེད་དོ། །

(22)
Having an attitude of benevolence and patience
Towards sentient beings who commit great faults,
With steadfast respect for sentient beings
One does not commit the slightest fault.

(༢༣)
འདི་དག་ཉིད་ལ་ཕན་འདོད་པའི། །
བརྩོན་འགྲུས་གོ་ཆ་གྱོན་པ་ནི། །
འབྲས་བུ་ཆེ་ལ་བསྐལ་སྟོང་དུ། །
དམྱལ་བའི་མེར་ཡང་གནས་པར་སྤྲོ། །

(23)
Wearing the armor of diligence
That wishes to benefit these [sentient beings],
Even remaining a thousand aeons in hellfire
For the great result [of enlightenment] is a delight.

(༢༤)
བདག་གི་སྐྱེ་དང་འཇིག་དང་རྟོགས་པ་ལ། །
ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་གནོད་པ་ཡི། །
སེམས་ཅན་དེ་དག་བསམ་གཏན་དབང་གིས་ནི། །
བླ་མ་དང་ནི་བླ་མར་རབ་ཏུ་བསྒོམ། །

(24)
Through the power of concentration I regard sentient beings
Who harmed me in various ways — [by hindering] my growth,
[And progress in] extinguishing [my faults], or [by diminishing my] accomplishments —
As Gurus and Gurus amongst Gurus.

(༢༥)
དེ་ལྟར་ཆོས་ལྔ་པོ་དག་ཡོད་ན་ནི། །
ལེགས་སྐྱེས་རྩ་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །
འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །
ངེས་པར་གང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །

(25)
Thus, it shall be proclaimed that if they have
The five qualities, well-born bodhisattvas endowed
With the root [of bodhicitta] will thoroughly be imbued
With the arya paramita of wisdom.

(༢༦)
གང་ཞིག་བསྟེན་པས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་། །
གནོད་པས་དཀའ་བའི་ལོག་པར་ལྟུང་བ་ཐོབ། །
སྲོག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་བྱས་ནས་ཀྱང་། །
དེ་དག་དགའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རིགས། །

(26)
Through relying on those [sentient beings] I attain the very great,
Through harming them I fall into distressing states.
Even if I have to completely give up my life
It is fitting to be fond of them.

(༢༧)
མང་པོ་གང་དག་བསྟེན་པས་གྲུབ་པ་ནི། །
ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡིན། །
སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་ནི་ཞིང་གཞན་པའི། །
གྲུབ་པའི་ཞིང་ནི་འགྲོ་བ་ན་ཡོད་མིན། །

(27)
It is those sentient beings that many
Relied on to attain siddhis.
Among migrators there is no [merit] field for siddhis
Other than the great field of sentient beings.

(༢༨)
འདི་དག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྟེ། །
བུམ་པ་བཟང་ཡིན་འདོད་འཇོའི་བ། །
དེའི་ཕྱིར་ལྷ་དང་བླ་མ་བཞིན། །
དེ་དག་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན། །

(28)
These [sentient beings] are a wish-fulfilling jewel,
A wishing-fulfilling vase, a wishing-fulfilling cow.
I should therefore rely on them
As on a meditational deity or a guru.

(༢༩)
ལུང་དང་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བལྟས་ནས་ནི། །
སེམས་ཅན་ཀུན་ནི་བདག་གི་སྙམ་སློམ་པའི། །
དམ་པའི་ལག་ཏུ་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ནི། །
ཡུན་མི་རིང་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

(29)
Having thoroughly learned the scriptures and reasoning,
Before long all virtuous goodness will arise
Within the hand of love of the holy being who
Looks upon every sentient being as ‘mine’.

(༣༠)
འདི་ནི་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། །
དཔང་བཙས་འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་བྱའོ། །
ཇི་སྲིད་འདི་ནི་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ། །
དེ་སྲིད་གྲུབ་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

(30)
This is the conduct of the great Sage;
One should not be indecisive about its rationale.
For as long as one does not actualize [such conduct]
For that long accomplishment is impossible.

(༣༡)
རེ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ་ཕྱིར་ཇི་སྐད་དུ། །
བཤད་པ་འདི་ལ་འབད་པ་གྱིས་ཤིག་དང་། །
ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ། །
ཡོན་ཏན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

(31)
Since you should investigate for awhile,
Exert yourself with the explanation as it is set forth!
You will naturally attain the qualities that are
The causes of the very great.

(༣༢)
འདི་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ། །
རིགས་འདི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོས་བསྟེན། །
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བདེ་སྟེར་བའི། །
འཕགས་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡིན། །

(32)
This is the great path,
The aspect on which great sentient beings rely.
The exalted one that bestows happiness on
Each sentient being is a wish-fulfilling jewel.

རྨི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །
This completes the ‘Tale of the Wish-fulfilling Dream’ composed by Master Arya Nagarjuna.

ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཤྲཱི་ར་ཐ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་གྲགས་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར། །
Translated [from Sanskrit into Tibetan] by Kashmiri Pandita Shriratha and Lotsawa Bikkhu Dragjor Sherab.

(Translated from Tibetan into English with the assistance of Geshe Gyatso, Geshe Thubten Pelsang, Geshe Wangdrak, and Alak Jetrul Rinpoche by Ven. Kelsang Wangmo. Edited by Ven. Thubten Chonyi, Ven. Tenzin Nordron and Tica Broch.)